

Rühm:1; alarühm:1
Kinnitatud EKL juhatuses 10.01.2013

FCI Standard nr 342 / 05.06.2009 / GB

AUSTRAALIA LAMBAKOER

PÄRITOLUMAA: USA

KEHTIVA ORIGINAALSTANDARDI AVALDAMISE
KUUPÄEV: 26.03.2009.

KASUTUS: Karjatalude ja rantšode lambakoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 1: Lamba- ja karjakoerad (välja arvatud šveitsi alpi karjakoerad).
Alarühm 1: Lambakoerad.
Ilma töökatseteta.

LÜHIÜLEVAADE TÕU AJALOOST:

Kuigi austraalia karjakoera päritolu kohta on erinevaid teooriaid, võib kindlalt väita, et tänapäeval tuntud tõug aretati välja just Ameerika Ühendriikides. Austraalia lambakoeraks nimetati tõug seetõttu, et tema aretamisega tegelesid 19. sajandil Austraaliast Ühendriikidesse saabunud baskilambakasvatavad.

Austraalia lambakoera populaarsus kasvas Teise Maailmasõja järel koos *western*-ratsutamise populaarsuse kasvuga rahva hulgas, mida soodustas nii rodeote kui hobusenäituste korraldamine, filmid ning telesaated. Seda tõugu koerad sobisid oma mitmekülgsuse ja hästi koolitatava olemuse tõttu suurepäraselt Ameerika farmidesse ja rantšodesse. Ameerika karjakasvatavad jätkasid tõu aretamist, säilitades tema mitmekülgsuse, terava arukuse, tugeva karjavaistu ja silmatorkava välimuse, mis olid algsed inimestes imetlust äratanud omadused.

Kuigi nad on kõik unikaalsed oma värvuse ja märgiste poolest, on kõikide austraalia lambakoerte ühiseks jooneks vankumatu kiindumus oma pererahvasse. Paljud talle tüüpilised omadused on taganud selle tõu püsiva populaarsuse.

FCI - Standard nr 342 / 05.06.2009

EESTI KENNELLIIT

ÜLDMULJE:

Austraalia lambakoeral on tasakaalustatud kehaehitus. Kere pikkus on suurem kui turja kõrgus. Tal on keskmise suurusega ja keskmise tugevusega luustik, karvkate on varieeruva ja individuaalse värvusega.

Ta on tähelepanelik ja elav, nõtke ja vilgas, tugev ja lihaseline, aga mitte raskepärane. Karvkate on mõõduka pikkusega ning keskmiselt kare. Saba on kas kupeeritud või sünnipärane.

TÄHTSAD PROPORTSIOONID:

Kere pikkus mõõdetuna rinnakust istmikunukini on suurem kui turja kõrgus.

Tugev kehaehitus, mõõdukalt tugeva luustikuga. Isaste kehaehitus on maskuliinne, ent mitte raskepärane. Emased on feminiinsemad, ent mitte kerge luustikuga.

KÄITUMINE/ISELOOM:

Austraalia lambakoer on tugeva karja- ja valvamisvaistuga arukas töökoer. Ta on truu kaaslane ning võimeline töötama kogu päeva. Tasakaaluka käitumisega, heatahtlik, vaid väga harva riiakas. Esmakohtumisel võib olla veidi reserveeritud.

PEA:

Pea on selgepiiriline, tugev ja kuiv. Suuruselt peab olema kerega heas proportsioonis.

KOLJUPIIRKOND:

Kolju: Kolju ülaosa on lame või kergelt kumer. Kuklakühm võib olla kergelt märgatav. Kolju on sama pikk kui lai.

Üleminek laubalt koonule: Mõõdukas ja hästi väljendunud.

NÄOPIIRKOND:

Ninapeegel: Marmormustriga sinistel (*blue merle*) ja mustadel koertel peab ninapeegel (ja huuled) olema musta pigmendiga. Marmormustriga punastel (*red merle*) ja punastel koertel peab ninapeegel (ja huuled) olema maksapruuni pigmendiga. Marmormustriga koertel on lubatud ka väikeste roosade täppide esinemine. Ent need ei tohi üle aasta vanustel koertel katta rohkem kui 25% ninapeeglist. Viimast peetakse tõsiseks veaks.

Koon: Koon on koljuga võrdse pikkusega või sellest pisut lühem. Külgvaates on kolju ja koonu jooned paralleelsed, neid eraldab mõõdukas, kuid selgelt väljendunud laubalõige. Koon on kergelt kitsenev ja kumera otsaga.

Lõuad/hambad: Täiskomplekt tugevaid valgeid hambaid. Käärhambumus või tanghambumus.

Silmad: Pruunid, sinised, merevaigukollased või kombinatsioon neist kõigist, laikudega või marmormustriga. Mandlikujulised, ei ole pungis ega liiga sügava asetusega. Hõbesinistel (*blue merle*) ja mustadel koertel peavad silmalaud olema musta pigmendiga. Marmormustriga punastel (*red merle*) ja punastel koertel peavad silmalaud olema maksapruuni pigmendiga.

Ilme: Väljendab valvsust, arukust, tähelepanelikkust ja innukust. Ilme on terane, ent sõbralik.

Kõrvad: Kolmnurksed, mõõduka suuruse ja paksusega. Kõrge asetusega. Valveolekus murduvad tipust ettepoole või külgedele nagu rooskõrvad.

KAEL:

Tugev, mõõduka pikkusega, kergelt kaardunud kuklajoonega, sujuvalt õlgadega liituv.

KERE:

Ülajoon: Selg on sirge ja tugev, tasane ja kindel turjast puusanukkideni.

Laudjas: Mõõduka kaldega.

Rindkere: Mitte lai, ent sügav, ulatudes küünarnukkideni.

Roided: Hästi kaardunud ja pikad. Ei ole tünnikujulised ega lamedad.

Alajoon ja kõht: Mõõdukalt üles tõmmatud.

SABA:

Sirge, sünnipäraselt pikk või lühike. Kupeeritud (riikides, kus kupeerimine on lubatud) või sünnipärane saba ei ületa 10 cm.

JÄSEMED**ESIJÄSEMED:**

Õlad: Abaluud on pikad, lamedad, asetsevad turja lähedal ning on hästi tahapoole suunatud. Õlavarred ja abaluud on ligikaudu ühepikkused, ja moodustavad omavahel ligikaudu täisnurga ning esijalad asetsevad maapinna suhtes risti.

Sääred: Sirged ja tugevad. Tugeva luustikuga. Pigem ovaalsed kui ümarad.

Kämlad (kämlaliigesed): Keskmise pikkusega ja väga väikse kaldega. Esimesed lisavarbad võivad olla eemaldatud.

Käpad: Ovaalsed, kompaktsed, lähestikku asetsevate ning hästi kaardunud varvastega. Padjandid on paksud ja vastupidavad.

TAGAJÄSEMED:

Üldmulje: Tagajäsemel on abaluude kohal sama laiad kui esijäsemel.

Vaagna ja reie vaheline nurk on võrdne abaluu ja õlavarre vahelise nurgaga ning moodustab umbes täisnurga.

Põlveliigesed: Selgelt väljendunud.

Kannaliigesed: Mõõduka nurgaga.

Kannad: Lühikesed, maapinna suhtes risti asetsevad. Tagantvaates paralleelsed. Tagakäppadel **ei tohi olla** lisavarbaid.

Käpad: Ovaalsed, kompaktsed, lähestikku asetsevate ning hästi kaardunud varvastega. Padjandid on paksud ja vastupidavad.

KÖNNAK:

Liikumine on sujuv, vaba ja kerge. Ta on võimeline liikuma kiiresti, tasakaalustatud ja maadhaarava sammuga. Nii esi- kui tagajalad liiguvad sirgelt ja paralleelselt ja kere telgjoonega paralleelselt. Liikumiskiiruse kasvades lähenevad käpad koera raskuskeskmele, kuid koera selg jääb tugevaks ja tasaseks. Austraalia lambakoer peab osavalt suutma teha järske suuna- ja kiiruse muutusi.

KARVKATE:

Keskmise tekstuuriga, sirge kuni laineline, ilmastikukindel ning keskmise pikkusega. Aluskarva paksus varieerub vastavalt ilmastikuoludele. Karv pea peal, kõrvadel, esijalgade esikülgedel ning kandadest madalamal on lühike ja sile. Esijalgade tagaküljed ja reied (nn püksid) on kaetud mõõduka ehiskarvaga. Karv moodustab mõõduka laka ja kaeluse, mis on isastel rohkem väljendunud kui emastel.

VÄRVUS:

Marmormustriga sinine (*blue merle*), must, marmormustriga punane (*red merle*), punane – lubatud on kõik need värvused valgete märgistega või ilma ja/või pruunide märgistega, kusjuures hindamisel ei eelistata üht värvust teisele. Valgest karvast moodustuv kaelus ei tohi ulatuda turjast kaugemale.

Valged märgised on lubatud kuklal (osalise või täiskaelusena), rinnal, jalgadel, koonu allosas, lauguna näol, kõhu all, ulatumata küljel küünarnukitasandist kõrgemale kui neli tolli (10 cm).

Valge värvus peab ei tohi domineerida ja silmade ümbrus peab olema üleni värvunud ning pigmenteerunud. Marmormustriga koerte karvkate muutub vanusega tumedamaks.

SUURUS:

Turja kõrgus: Isastel koertel on eelistatud kõrgus 20-23 tolli (51-58 cm), emastel koertel 18-21 tolli (46-53 cm). Hindamisel peetakse muid omadusi olulisemaks kui turja kõrgust.

VEAD:

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodud nõuetest tuleb lugeda vigadeks ning nende tõsiduse hindamisel tuleb arvestada konkreetse kõrvalekalde ulatust ning **võimalikku mõju koera tervisele ja heaolule.**

TÕSISED VEAD:

- Püstised või rippuvad kõrvad.
- Ebatüüpiline karvkate.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- Agressiivsus või liigne argus.
- **Alahambumus. Suurem ülehambumus kui 1/8 tolli. Kui hambad ei puutu omavahel kokku lühikeste keskmiste lõikehammaste tõttu ja ülejäänud hambumus on korrektne, ei peeta seda alahambumuseks. Õnnetuse tagajärjel vigastada saanud või puuduvaid hambaid ei peeta hindamisel karistatavaks veaks.**
- Kõikide karvavärvide juures valget värvi laigud kehal, turja ja saba vahelisel alal ning külgedel küünarnuki ja reie tagakülje vahelisel alal.

Selgete füüsiliste või käitumuslike kõrvalekalletega koerad diskvalifitseeritakse.

NB! Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Tõlge: Multilingua büroo.